

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ה' בתמוז תשע"ח
18 ביוני, 2018
181/2018

רווחת האוכלוסייה בישראל וויתורים בשל קשיים כלכליים ממצאים ראשונים מתוך הסקר החברתי 2017

Welfare of the Population in Israel and Concessions due to Financial Difficulties Preliminary Findings from the 2017 Social Survey

בני 20 ומעלה

- 37% אינם מרוצים ממצבם הכלכלי (כ-2 מיליון איש), 10% בכלל לא מרוצים (כ-553 אלף איש).
- 45% מעריכים שבשנים הקרובות מצבם הכלכלי יהיה טוב יותר, 37% מעריכים שמצבם הכלכלי לא ישתנה ו-9% מעריכים שמצבם הכלכלי בשנים הקרובות יהיה פחות טוב בהשוואה להיום.
- 11% מבני 20 ומעלה הרגישו עניים בשנה האחרונה (כ-627 אלף איש), 28% מהערבים.
- 31% לא כל כך או בכלל לא מצליחים בכיסוי ההוצאות של משק הבית, 6% בכלל לא מצליחים לכסות ההוצאות (כ-327 אלף איש).
- 7% אכלו השנה פחות משרצו בשל קשיים כלכליים (כ-394 אלף איש), 12% מהערבים ו-11% מהחרדים.
- 5% ויתרו על ארוחה חמה לפחות פעם ביומיים בשל קשיים כלכליים (כ-286 אלף איש), 14% מהערבים.
- 9% מהזקוקים לטיפול רפואי ויתרו על הטיפול בשנה האחרונה (כ-281 אלף איש, 5% מכלל האוכלוסייה).
- 8% מהזקוקים לתרופות במרשם רופא ויתרו על התרופות (כ-277 אלף איש, 5% מכלל האוכלוסייה).
- אחוזי הדיווח על קשיים כלכליים ועל וויתורים בשל קשיים כלכליים גבוהים יותר בקרב האוכלוסייה הערבית.
- בקרב האוכלוסייה החרדית ניכרת ירידה באחוזי הדיווח על קשיים כלכליים ועל וויתורים בשל קשיים כלכליים.

לנתוני התרשימים וללוח בנושא וויתורים בשל קשיים כלכליים

הסקר החברתי הוא סקר שנתי שוטף, המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת בישראל ועל רווחתה. הסקר נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ברחבי הארץ במהלך 2017. במסגרתו רואיינו בבתים כ-7,300 איש בני 20 ומעלה, המייצגים כ-5.5 מיליון איש. שאלון הסקר כולל גרעין קבוע וחלק מתחלף, שב-2017 התמקד בנושא בריאות ואורח חיים. מרבית השאלות על וויתורים בשל קשיים כלכליים כלולות בשאלון הקבוע וחלקן שייכות לנושא השנתי. זו הודעה ראשונה בסדרת הודעות בנושא בריאות ואורח חיים שתפורסם במהלך החודשים הבאים.

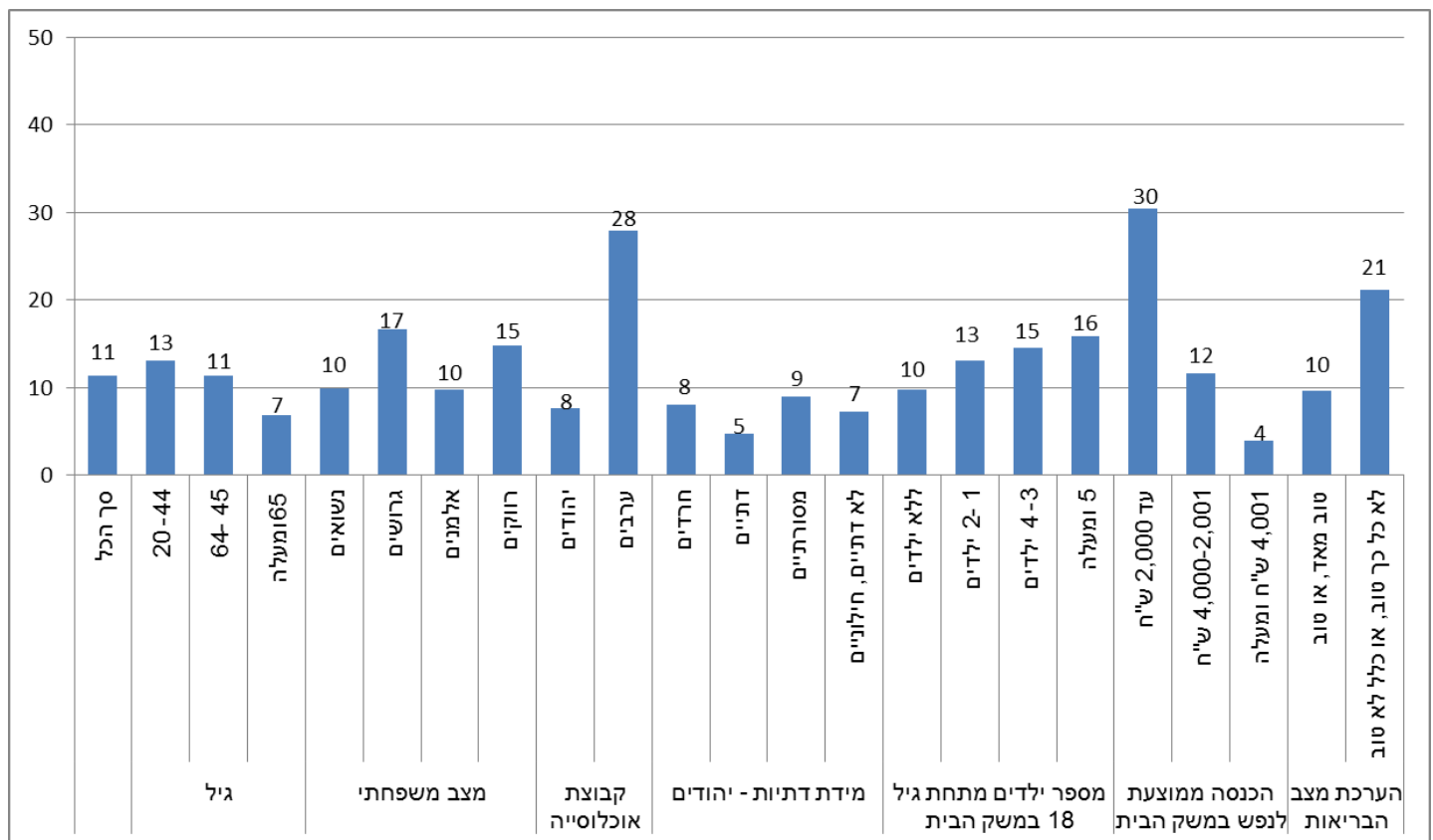
תפיסות ביחס למצב הכלכלי

37% מבני 20 ומעלה לא כל כך או בכלל לא מרוצים ממצבם הכלכלי (כ-2 מיליון איש), 10% בכלל לא מרוצים (כ-553 אלף איש). 40% מהנשים ו-36% מהגברים לא כל כך או בכלל לא מרוצים ממצבם הכלכלי, 47% מהערבים לעומת 34% מהיהודים, 30% מהחרדים.

45% מבני 20 ומעלה מעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות, 37% מעריכים שמצבם הכלכלי לא ישתנה ו-9% מעריכים שמצבם הכלכלי יהיה פחות טוב (9% לא ידעו להעריך). אחוז המעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות גבוה יותר בקרב יהודים מאשר בקרב ערבים (47% לעומת 40%, בהתאמה). 52% מהאנשים המשתתפים בכוח העבודה מעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות, לעומת 30% מאלה שאינם בכוח העבודה. 57% מהבלתי מועסקים מעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות.

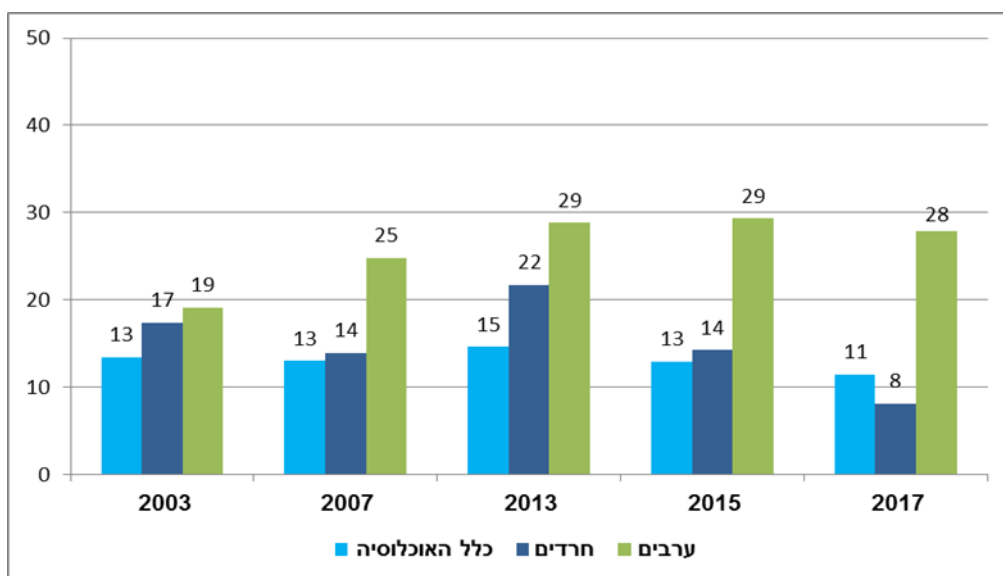
11% הרגישו עניים בשנה האחרונה¹ (כ-627 אלף איש), 28% מהערבים לעומת 8% מהיהודים. האחוז גבוה יותר בקרב צעירים: 13% בקרב בני 20-44, 11% מבני 45-64, ו-7% מבני 65 ומעלה. 17% מהגרושים הרגישו שהם עניים בשנה האחרונה, לעומת 15% מהרווקים ו-10% מהנשואים ומהאלמנים. 26% מהבלתי מועסקים הרגישו עניים, לעומת 15% מאלה שאינם בכוח העבודה ו-9% מהמועסקים. בקרב בני 25-64 במשקי בית שבהם שני בני הזוג אינם עובדים - 28% הרגישו עניים, לעומת 15% במשקי בית שבהם אחד מבני הזוג עובד ו-8% במשקי בית שבהם שני בני הזוג עובדים.

תרשים 1 - בני 20 ומעלה שהרגישו עניים בשנה האחרונה¹ לפי תכונות נבחרות, אחוזים, 2017

¹ בשנים עשר החודשים שקדמו לריאיון.

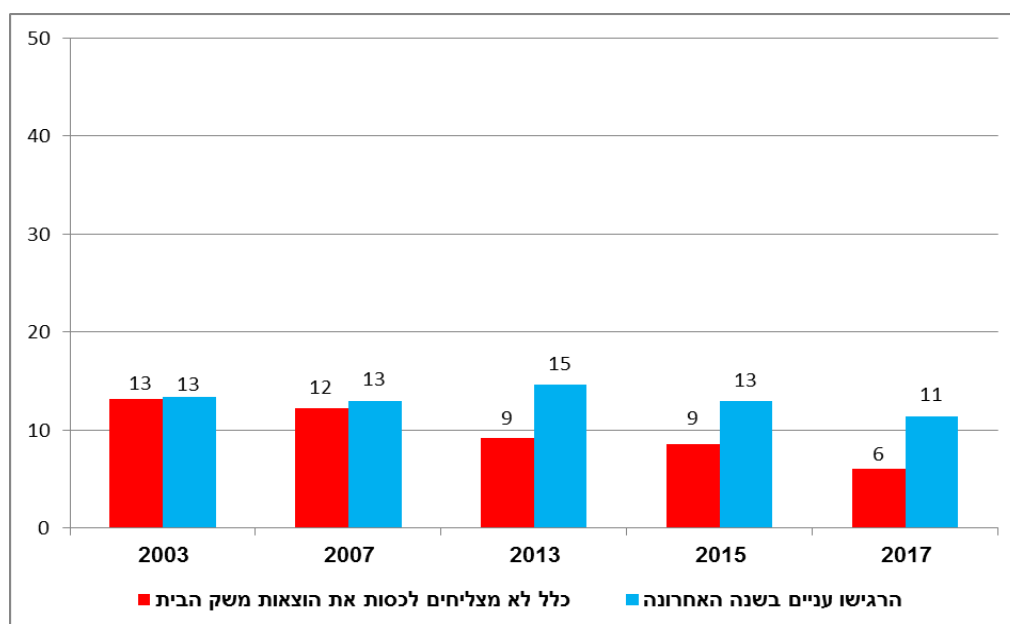
תרשים 2 - בני 20 ומעלה שהרגישו עניים בשנה האחרונה, אחוזים, שנים נבחרות

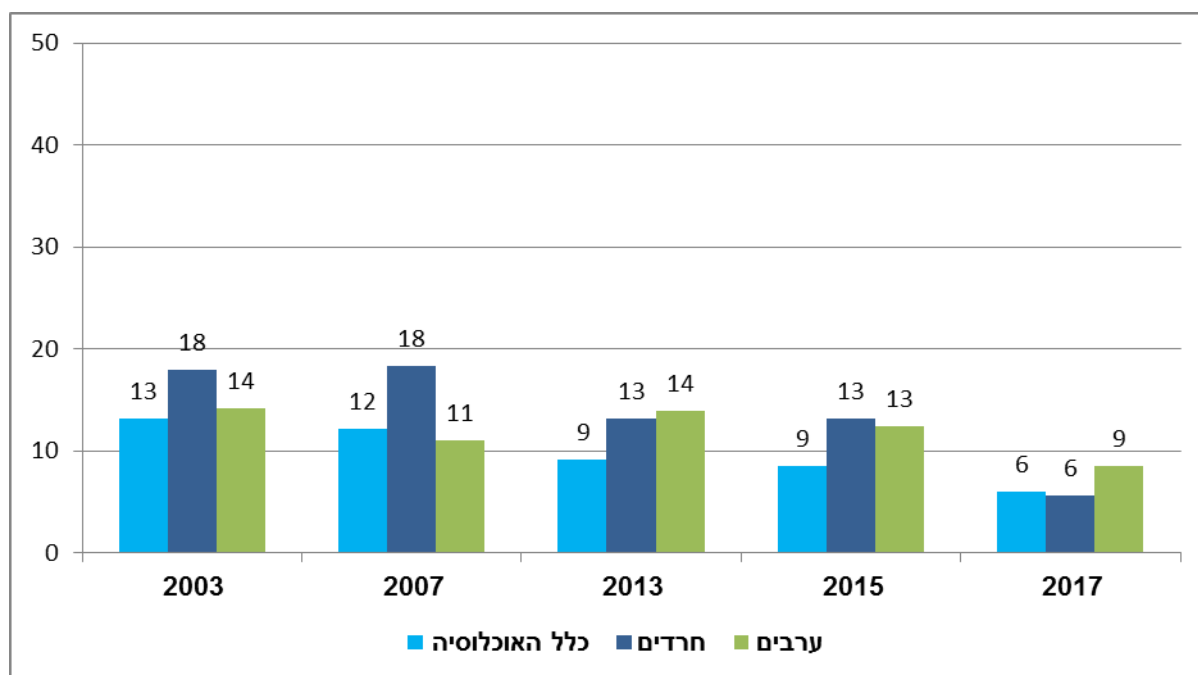
31% לא כל כך או בכלל לא מצליחים לכסות את ההוצאות החודשיות של משק הבית (כ-1.7 מילון איש), 6% בכלל לא מצליחים (כ-327 אלף איש); 55% מהערבים, לעומת 26% מהיהודים, 29% מהחרדים. בקרב בני 25-64 במשקי בית שבהם שני בני הזוג אינם עובדים 49% לא מצליחים לכסות את ההוצאות, 39% במשקי בית שבהם אחד מבני הזוג עובד, 29% במשקי בית שבהם שני בני הזוג עובדים. 70% מאלה שהרגישו עניים לא מצליחים לכסות את ההוצאות.

מאז 2003 ניכרת ירידה באחוז המדווחים שהם בכלל לא מצליחים לכסות את הוצאות משק הבית. אחוזי המדווחים על תחושת עוני ועל חוסר יכולת לכסות הוצאות גבוהים יותר בקרב האוכלוסייה הערבית. בקרב האוכלוסייה החרדית ניכרת ירידה באחוזי הדיווח על חוסר יכולת לכסות את הוצאות משק הבית.

תרשים 3 - בני 20 ומעלה שהרגישו עניים ושכלל לא מצליחים לכסות הוצאות, אחוזים, שנים נבחרות

תרשים 4 - בני 20 ומעלה שכלל לא מצליחים לכסות את ההוצאות, אחוזים, שנים נבחרות

ויתורים בשל קשיים כלכליים

ויתורים בתזונה

8% דיווחו שבשנה האחרונה הם ויתרו על אוכל בגלל קשיים כלכליים (כ-409 אלף איש); 14% מהערבים לעומת 6% מהיהודים; 10% מהחרדים, 6% מהדתיים, 7% מהמסורתיים ו-4% מהחילוניים; 7% מהנשואים לעומת 14% מהגרועים; 19% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה החודשית הממוצעת לנפש עד 2,000 ש"ח.

7% דיווחו שבשנה האחרונה הם אכלו פחות משרצו בשל קשיים כלכליים (כ-394 אלף איש); 12% מהערבים לעומת 6% מהיהודים; 11% מהחרדים, 6% מהדתיים, 8% מהמסורתיים ו-4% מהחילוניים; 15% מהגרועים לעומת 6% מהנשואים; 17% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה החודשית הממוצעת לנפש עד 2,000 ש"ח.

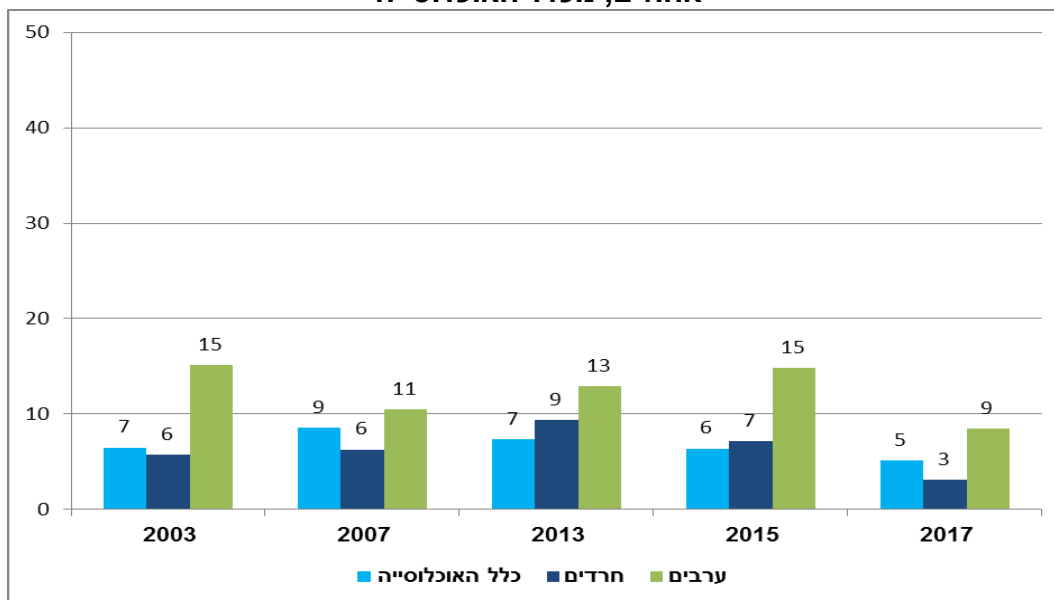
5% דיווחו שהם ויתרו על ארוחה חמה לפחות פעם ביומיים בשל קשיים כלכליים (כ-286 אלף איש); 14% מהערבים לעומת 3% מהיהודים; 5% מהחרדים ומהמסורתיים 3% מהדתיים ו-2% מהחילוניים; 5% מהנשואים לעומת 12% מהגרועים; 15% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש עד 2,000 ש"ח.

ויתורים בתחום הבריאות

כ-67% מבני 20 ומעלה נזקקו לתרופות במרשם רופא ב-2017 (כ-3.7 מיליון איש). **8% מהם ויתרו על התרופות בשל קשיים כלכליים** (כ-277 אלף איש); 20% מהערבים לעומת 5% מהיהודים; 7% מהנשואים לעומת 13% מהגרועים; 21% מהזקוקים לתרופות במשקי בית שבהם ההכנסה החודשית הממוצעת לנפש עד 2,000 ש"ח, 10% במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש בין 2,001 ש"ח ל-4,000 ש"ח, ו-2% מהזקוקים לתרופות במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש מעל 4,000 ש"ח; 22% מהמגדירים את מצבם הבריאותי לא טוב וזקוקים לתרופות במרשם רופא, ויתרו על התרופות בשל קשיים כלכליים.

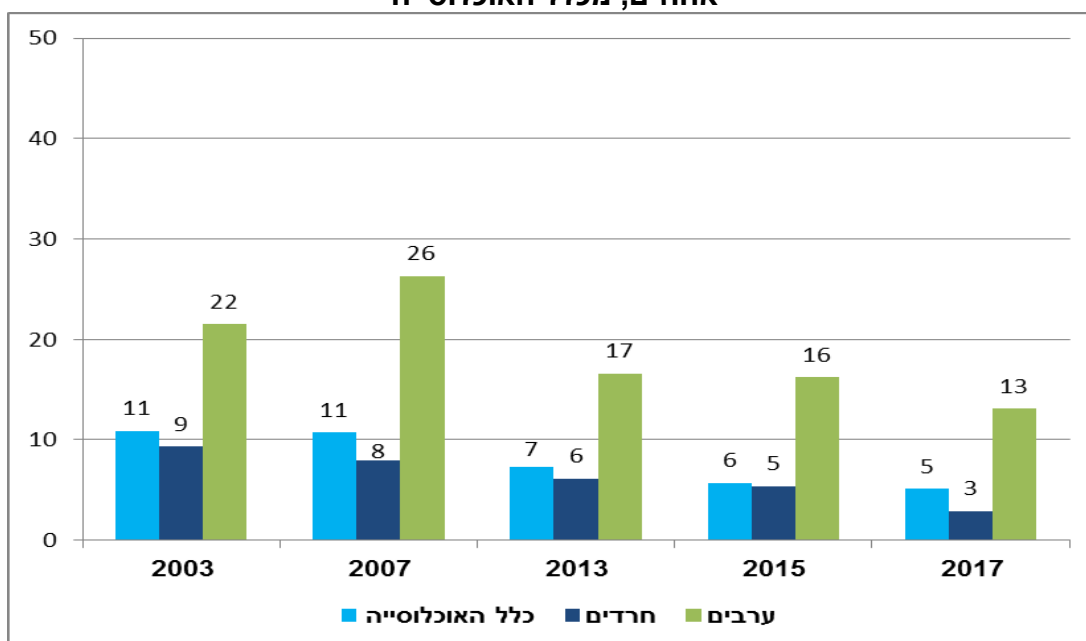
56% מבני 20 ומעלה נזקקו לטיפול רפואי ב-2017 (כ-3.1 מיליון איש). 9% מהם דיווחו שהם ויתרו על הטיפול בשל קשיים כלכליים (כ-281 אלף איש); 16% מהערבים לעומת 8% מהיהודים, 8% מהחרדים; 21% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה החודשית הממוצעת לנפש עד 2,000 ש"ח, 12% במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש בין 2,001 ש"ח ל-4,000 ש"ח, ו-4% במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש מעל 4,000 ש"ח.

תרשים 5 - בני 20 ומעלה שוויתרו על טיפול רפואי בשל קשיים כלכליים, שנים נבחרות אחוזים, מכלל האוכלוסייה

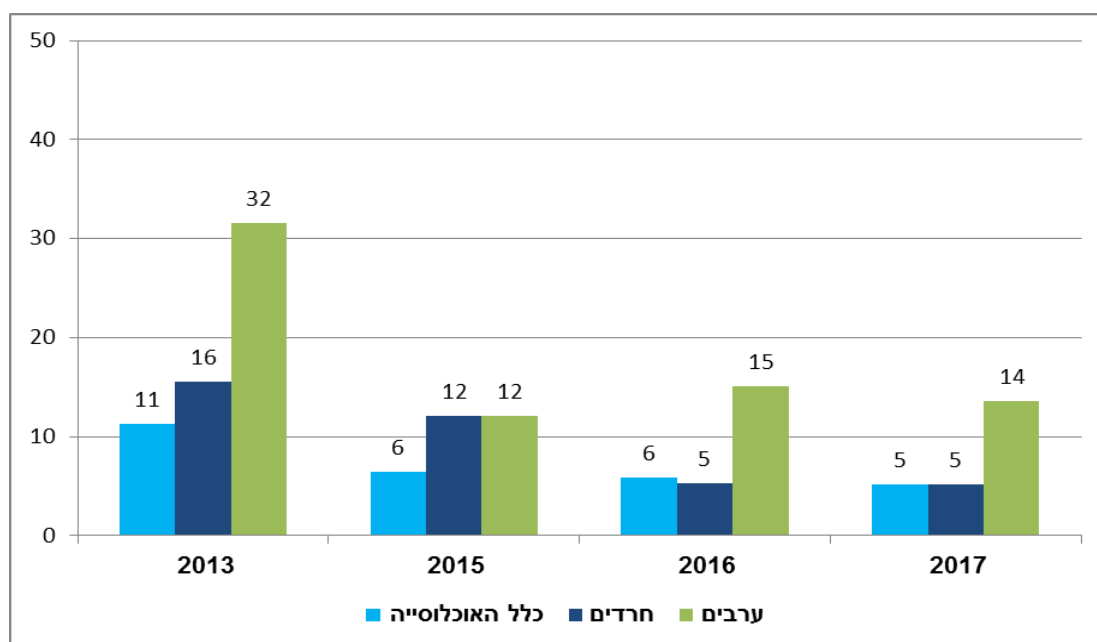
לאורך השנים ניכרת ירידה באחוזי המוותרים על תרופות בשל קשיים כלכליים (5% ב-2017, 11% ב-2003). בקרב האוכלוסייה הערבית ניכרת ירידה באחוזי המוותרים על תרופות, אך נותרו פערים ביחס לכלל האוכלוסייה. גם בקרב האוכלוסייה החרדית ניכרת ירידה באחוזי המוותרים על תרופות בשל קשיים כלכליים.

תרשים 6 - בני 20 ומעלה שוויתרו על תרופות בשל קשיים כלכליים, שנים נבחרות, אחוזים, מכלל האוכלוסייה

לאורך השנים ניכרת ירידה באחוז המוותרים על ארוחה חמה בשל קשיים כלכליים (11% ב-2013). בקרב האוכלוסייה הערבית יש ירידה באחוז המוותרים על ארוחה חמה, אך נותרו פערים ביחס לכלל האוכלוסייה. גם בקרב האוכלוסייה החרדית ניכרת ירידה באחוזי המוותרים על ארוחה חמה בשל קשיים כלכליים.

תרשים 7 - בני 20 ומעלה שוויתרו על ארוחה חמה בשל קשיים כלכליים, אחוזים, שנים נבחרות

תחושת עוני ורווחה אישית

תחושת עוני מלווה במצוקות נוספות באחוזים גבוהים ביחס לכלל האוכלוסייה. 28% מאלה שהרגישו עניים בשנה האחרונה; אינם מרוצים מחייהם (11% בכלל האוכלוסייה); ל-18% אין למי לפנות בשעת משבר או מצוקה (7% בכלל האוכלוסייה); ל-16% אין קשר עם חברים (9% בכלל האוכלוסייה); 7% אינם מרוצים מהקשר שלהם עם בני משפחתם (4% בכלל האוכלוסייה); 17% חשים דיכאון לעיתים קרובות (6% בכלל האוכלוסייה); ל-27% דאגות מפריעות לישון לעיתים קרובות (12% בכלל האוכלוסייה); 14% חשים בודדים לעיתים קרובות (6% בכלל האוכלוסייה); 22% מרגישים שהם לא מצליחים להתמודד עם בעיותיהם (12% בכלל האוכלוסייה); 24% מהמועסקים המרגישים עניים אינם מרוצים מהכנסתם.

עם זאת, קרוב למחצית (45%) מאלה שהרגישו עניים, אופטימיים ומעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות, 29% חושבים שמצבם הכלכלי לא ישתנה ו-15% חושבים שמצבם הכלכלי יורע עוד יותר בשנים הקרובות (10% לא ידעו להעריך).

[לעמוד הסקר החברתי באתר הלמ"ס](#)

[לשאלון הסקר החברתי 2017](#)

[למחולל הלוחות של הסקר החברתי](#)